

เศรษฐศาสตร์ประหลาด (Freakonomics): ตอนที่หนึ่ง โดย ค.ร.ณัฐวุฒิ แห่งภาควิชา มหาวิทยาลัยลอนดอน

หนังสือเล่มใหม่ชื่อ **Freakonomics: A Rouge Economist Explores the Hidden Side of Everything** เขียนโดย Steven Levitt ศาสตราจารย์ทางด้านเศรษฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัย Chicago และ Stephen Dubner นักหนังสือพิมพ์ประจำของ New York Times ได้ทำการรวบรวมผลงานการวิจัยที่แปลกแหวกแนว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานของ Levitt เอง มาเผยแพร่ให้กับสาธารณะชนทั่วไปให้ได้ทำความเข้าใจกัน หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาที่น่าสนใจหลายประการสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ และแม้แต่กระทั่งกับคนที่ไม่เคยเรียนเศรษฐศาสตร์มาก่อนเลยก็ตาม จึงขอนำบางประเด็นมาเสนอในบทความนี้

ตั้งแต่ปี 1991 เป็นต้นมา ได้เกิดการปรับตัวลงอย่างรวดเร็วของอัตราการอาชญากรรมที่สหรัฐอเมริกาที่เคยกำลังเพิ่มขึ้นทุกปีมานานหลายสิบปี โดยที่ไม่มีนักวิชาการคนไหนสามารถทำนายหรือคาดการณ์มาก่อน อัตราการฆาตกรรมปรับตัวลงมากกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ ส่วนสถิติการทำร้ายร่างกายและสถิติโมยชิ้นบ้านก็มีการปรับตัวลงมากกว่า 30 เปอร์เซ็นต์ หลังจากเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นไม่นาน ก็ได้มีนักวิชาการหลายคนออกมาพยายามที่จะอธิบายว่า อะไรเป็นตัวกระตุ้นที่อยู่เบื้องหลังการปรับตัวลงอย่างรวดเร็วของอัตราการอาชญากรรมที่สหรัฐอเมริกา บ้างก็ว่าเป็นเพราะในสังคมปัจจุบันนี้มีการตัดสินใจให้กักขังและจำคุกนักโทษที่ทำความผิดจริงมากกว่าและนานกว่าแต่ก่อนเยอะ บ้างก็ว่าเป็นเพราะมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนตำรวจบนถนน บ้างก็ว่าเป็นเพราะการปรับตัวลงของการค้าขาย crack cocaine ซึ่งเป็นยาเสพติดชนิดหนึ่งในตลาดมืดของสหรัฐอเมริกา หรือแม้กระทั่งเหตุผลที่ว่าการขายตัวของเศรษฐกิจนั้นทำให้ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะดีขึ้น เลยทำให้แรงจูงใจที่จะทำความผิดของคนส่วนใหญ่ลดน้อยลงไปด้วย

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยของ Levitt ที่ทำร่วมกันกับ John Donohue นักเศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัย Stanford ที่ได้รับการตีพิมพ์ใน **Quarterly Journal of Economics** และเรียบเรียงใหม่โดย Levitt และ Dubner ใน **Freakonomics** แสดงให้เห็นว่าเหตุผลที่กล่าวถึงเบื้องต้นทั้งหมดนั้น แทบไม่มีหลักฐานหรือข้อมูลสนับสนุนว่าเป็นตัวกระตุ้นที่แท้จริงที่อยู่เบื้องหลังการของปรับตัวลงอย่างรวดเร็วของอัตราการอาชญากรรมที่สหรัฐอเมริกาในช่วงปี '90 เลยแม้แต่เหตุผลเดียว ยกตัวอย่างเหตุผลของการเพิ่มขึ้นของจำนวนตำรวจในหลายพื้นที่ของอเมริกา มาถึงปัจจุบันนี้แล้วก็ยังไม่เห็นหลักฐานชัดเจนที่นักวิชาการจะสามารถนำไปใช้สรุปได้ว่าการเพิ่มขึ้นของจำนวนตำรวจนั้นเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้อัตราการอาชญากรรมลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงปี '90 ทั้งนี้ก็เป็นเพราะว่า จำนวนตำรวจในสหรัฐนั้นได้มีการเพิ่มตัวขึ้นทุกปีมานานกว่ายี่สิบปีแล้ว เพราะฉะนั้นจึงไม่สามารถนำเหตุผลนี้ไปใช้อธิบายการปรับตัวลงของอัตราการอาชญากรรมที่เพิ่งจะเกิดขึ้นมาได้ไม่นาน คล้ายๆกันกับเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ และทางด้านมาตรการกฎหมาย ที่ได้มีการขยายตัวและพัฒนาให้เด็ดขาดมากยิ่งขึ้นทุกปีมานานกว่ายี่สิบปีแล้วเช่นกัน

ถ้าเช่นนั้น แล้วอะไรล่ะ ที่เป็นสาเหตุสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการปรับตัวลงอย่างรวดเร็วของอัตราการอาชญากรรมในครั้งนี้

Levitt กล่าวในหนังสือของเขา กับ Dubner ว่า อันที่จริงแล้ว คำถามข้างบนควรจะเปลี่ยนจาก อะไร มาเป็น ใครที่เป็นสาเหตุสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการปรับตัวลงอย่างรวดเร็วของอัตราการอาชญากรรมที่อเมริกาในช่วงปี '90 ซะมากกว่า เพราะว่าเหตุการณ์ครั้งนี้ก็เกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าไม่ใช่เพราะผู้หญิงคนเดียวที่ชื่อ **Norma McCorvey**

Norma McCorvey นั้น ไม่ใช่ผู้หญิงที่มีอำนาจทางด้านกฎหมาย หรือทางด้านสังคม แต่อย่างใด เธอเป็นแค่ผู้หญิงคนหนึ่งที่อยู่อาศัยอยู่ในรัฐ Texas ในปี 1970 ที่ยากจน ดึกดำ มีการศึกษาต่ำ และกำลังตั้งครรภ์เป็นครั้งที่สามขณะที่เธอมีอายุเพียงแค่ 21 ปีเท่านั้น สิ่งที่ **Norma** ต้องการเพียงอย่างเดียวก็คือการทำแท้ง (abortion) แต่ว่าการทำแท้งในรัฐ Texas เป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย และบริการการทำแท้งที่ถูกกฎหมายในรัฐอื่นนั้นจำเป็นต้องมีใบรับรองจากรัฐบาล และรัฐบาลจะทำการอนุญาตได้ก็ต่อเมื่อ การตั้งครรภ์นั้นเป็นสาเหตุที่เกิดขึ้นมาจากตัวผู้หญิงถูกข่มขืน หรือเป็นการตั้งครรภ์ที่มีอันตรายกับชีวิตของแม่ รวมทั้งบริการการทำแท้งที่ผิดกฎหมาย ก็มีราคาแพงเกินกว่าที่เธอจะสามารถซื้อได้ (ครั้งละประมาณ \$500) แต่ด้วยสาเหตุที่ว่าปัญหาของเธอ เป็นปัญหาค่อนข้างใหญ่ปัญหาหนึ่งของสังคมที่มี

กลุ่มคนสนับสนุนค่อนข้างจะเยอะ กลุ่มคนเหล่านั้นจึงนำตัว **Norma McCorvey** มาเป็นโจทก์ตัวสำคัญในคดี **Roe v. Wade** (ซึ่งในตอนนั้นมีการปลอมชื่อจริงของเธอจาก **Norma McCorvey** มาเป็น **Jane Roe** และคนที่เป็นทนายให้กับฝั่งตรงข้ามก็คือ **Henry Wade** ซึ่งเป็นอัยการสูงสุดของ **Dallas รัฐ Texas** ในตอนนั้น) โดยมีจุดประสงค์ที่จะฟ้องให้ศาลตัดสินให้การทำแท้งนั้นถูกกฎหมายในทุการัฐของสหรัฐอเมริกา

และในวันที่ 22 มกราคม ค.ศ. 1973 ศาลสูงสุดของอเมริกา ก็ได้ตัดสินให้ **Roe** ชนะความ และทำให้การบริการทำแท้งนั้น เป็นบริการที่ถูกต้องตามกฎหมายในทุการัฐ และถึงแม้ว่าการตัดสินของศาลสูงสุดในครั้งนี้จะไม่มีผลสำหรับ **Norma McCorvey** กับลูกคนที่สามของเธอที่คลอดและมีคนรับไปเลี้ยงเรียบร้อยแล้ว แต่มันก็ได้มีผลที่เห็นได้อย่างชัดเจนกับคนในรุ่นต่อๆกันมา

แค่ปีเดียวหลังจากการตัดสินของศาลสูงสุด จำนวนผู้หญิงที่ทำแท้งมีสูงถึง 750,000 คนด้วยกัน และก็เพิ่มไปถึงประมาณ 1.6 ล้านคนในปี 1980 หรือ 1 ใน 140 ของคนอเมริกันในช่วงนั้น ค่าบริการการทำแท้งที่ถูกกฎหมายที่มีราคาเพียงแค่ \$100 หรือต่ำกว่านั้น จำนวนเด็กที่เกิดรวมทั้งเด็กที่อยู่ตาม adoption agency ต่างๆที่ต้องการให้มีคนรับไปเป็นบุตรบุญธรรม ก็ลดลงไปอย่างรวดเร็วเช่นกัน

แต่มีผลกระทบที่ยิ่งใหญ่อีกอย่างหนึ่ง ที่เกิดขึ้นมาจากผลตัดสินของศาลให้มีการบริการทำแท้งที่ถูกต้องตามกฎหมาย นั่นก็คือผลกระทบทางด้านสาธารณสุข

ท่านผู้อ่านหลายท่านอาจจะสงสัยว่าทำไม มันเกี่ยวกันยังไง ระหว่างการทำแท้งกับปัญหาสาธารณสุขในสังคม **Levitt** กล่าวว่า ผู้หญิงที่ต้องการจะใช้บริการการทำแท้งนั้น 50 เปอร์เซ็นต์เป็นผู้หญิงที่ยากจนมากและมีการศึกษาที่ต่ำกว่า 60 เปอร์เซ็นต์เป็นผู้หญิงที่ไม่ได้แต่งงานและอยู่ตัวคนเดียว ปัจจัยทั้งสามปัจจัยนี้ – ความยากจน การศึกษาที่ต่ำ และความที่แม่เป็นผู้ปกครองของเด็กที่เกิดเพียงคนเดียว – ล้วนแต่เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถนำไปใช้ทำนายถึงความน่าจะเป็นไปได้ของเด็กที่จะทำผิดกฎหมายในอนาคต ได้ทั้งนั้น

ในขณะที่อัตราการอาชญากรรมกำลังเริ่มมีการปรับตัวลงอย่างรวดเร็วตอนช่วงต้นปี '90 เป็นขณะเดียวกันกับกลุ่มเด็กรุ่นแรกที่เกิดหลังจาก **Roe v. Wade** เริ่มมีอายุซักประมาณ 17-18 ปี หรือว่าช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งเป็นช่วงที่เด็กมีความเสี่ยงต่อการทำผิดกฎหมายสูงมากที่สุด **Levitt** อธิบายว่า ทั้งนี้ก็เป็นเพราะกลุ่มเด็กที่เกิดหลังปี 1973 นั้น มีหลายคนที่ไม่ได้คลอดเพราะ **Roe v. Wade** และเด็กหลายคนที่ไม่ได้เกิดนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการที่เด็กคนนั้นจะเติบโตขึ้น ไปเป็นอาชญากรในอนาคตค่อนข้างสูงทั้งนั้น

สรุปแล้ว กลับกลายเป็นว่าการที่ศาลตัดสินให้การทำแท้งเป็นเรื่องที่ถูกต้องตามกฎหมายนั้น ทำให้มีการเกิดของเด็กที่พ่อแม่ไม่ต้องการน้อยลง พร้อมกับทำให้อัตราการอาชญากรรมในอนาคตนั้นลดลงไปด้วยเช่นกัน

Levitt และ **Donohue** ยังพิสูจน์ให้เห็นต่อไปอีกว่า สำหรับรัฐ 5 รัฐที่ได้รับการอนุญาตจากศาลสูงสุดให้เริ่มมีการบริการทำแท้งที่ถูกต้องตามกฎหมาย (ซึ่งรวมไปด้วย **New York California Washington Alaska** และ **Hawaii**) สองปีก่อนรัฐอื่นนั้น ทั้ง 5 รัฐนี้ได้ประสบกับการปรับตัวลงอย่างรวดเร็วของอัตราการฆาตกรรม เมื่อเทียบกับรัฐอื่นๆอีก 45 รัฐ ถึง 23 เปอร์เซ็นต์ด้วยกันในระหว่างปี 1988 ถึง 1994 **Levitt** กล่าวสรุปในผลการวิจัยของเขากับ **Donohue** ว่า การเพิ่มขึ้นของจำนวนเด็กที่ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะการทำแท้ง 100 คนต่อจำนวนเด็กที่เกิด 1,000 คน สามารถที่จะทำให้อัตราการอาชญากรรมลดลงถึง 10 เปอร์เซ็นต์

แต่ถ้าถามว่า มีผู้เชี่ยวชาญทางด้านสาธารณสุขชกกันก่อนที่มีการตีพิมพ์ผลการวิจัยของ **Levitt** และ **Donohue** ที่เคยอ้างว่าการทำแท้งนั้นเป็นสาเหตุหนึ่งของการการปรับตัวลงอย่างรวดเร็วของอัตราการอาชญากรรมที่สหรัฐอเมริกา

คำตอบก็คือ ไม่มีเลยแม้แต่คนเดียว

หลังจากที่ได้มีการตีพิมพ์ผลการวิจัยของ **Levitt** และ **Donohue** ใน **Quarterly Journal of Economics** ได้ไม่นาน ทั้งคู่ก็ต้องถูกสื่อมวลชน และนักการเมือง ทั้งฝ่ายซ้ายและขวา โจมตีและต่อว่าอย่างหนัก ทั้งที่ **Levitt** ก็เคยขี้แล้วขี้ยิ่งกว่า ผลการวิจัยของเขาทั้งสองคนนั้น ไม่ได้มีไว้เพื่อส่งเสริม หรือสนับสนุน ให้นำนโยบายของการทำแท้งเป็นนโยบายหลักของรัฐบาลในการลดจำนวนอาชญากรในสังคม เพราะว่า ปัญหาอาชญากรรมนี้ อาจจะแก้ไขได้ด้วยวิธีอื่นๆ จากการจัดหาปัจจัยชีวิตที่สำคัญให้กับเด็กที่มีความเสี่ยงสูงต่อการทำผิดกฎหมายในอนาคต

แต่ถ้าจะให้บทสรุปที่รวบๆ แล้วนั้น ยังมีปรากฏการณ์อีกหลายปรากฏการณ์ในโลกของเรานี้ ที่สามารถใช้หลักการคิดของ เศรษฐศาสตร์มาอธิบายถึงเบื้องหลังสาเหตุการเกิดขึ้นของปรากฏการณ์นั้นๆ ได้ ถึงแม้ว่าเหตุผลนั้นจะฟังดูเป็นการต่อต้านและเสียชื่อเสียงก็ตาม

เหมือนอย่างที **Levitt** เคยพูดเอาไว้ว่า **“You can’t argue with number”**

ไม่ว่าจะทำยังไง คุณก็ไม่สามารถเถียงตัวเลข หรือข้อมูลได้